

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ ДО ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Бойчук Павло Михайлович,

*аспірант 1 року навчання кафедри правознавства
та галузевих юридичних дисциплін*

Навчально-науковий інститут права та політології

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

ORCID ID: 0009-0006-4791-9542

м. Київ, Україна

Забезпечення ефективності нормативно-правового регулювання суспільних відносин залежить від якості процесів гармонізації сучасного національного законодавства України із стандартами та актами законодавства ЄС [1].

При цьому очевидно, що процеси гармонізації чинного національного законодавства України до актів законодавства країн ЄС визначаються певною односторонністю, адже не вимагають з боку зарубіжних країн адаптації їх законодавства до внутрішніх українських нормативних стандартів.

Процеси адаптації та гармонізації чинного національного законодавства України активізувались після підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, яке відбулося в 2-ва етапи у 2014 р., що визначило як нагальну проблему встановлення інституційної структури міжнародного співробітництва. Задля цього в межах реалізації внутрішньо національної державної політики та виконання Угоди починаючи із 2014 року до 2017 року функціонував Урядовий офіс з питань європейської інтеграції, функціональна компетентність якого визначена згідно із положеннями та вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 р. № 346, що полягають у забезпеченні діяльності у сфері європейської інтеграції Кабінету Міністрів України, Прем'єр-міністра України та Віце-прем'єр-міністра України [2]. У 2017 року Урядовий офіс з питань європейської інтеграції було трансформовано в Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції [3].

В межах євроінтеграційних процесів було з відповідною періодичністю затверджуються і доволі успішно виконуються нормативні плани заходів з імплементації Угоди, якими передбачається

коло завдань в усіх сферах співробітництва між Україною та ЄС, визначених Угодою [4; 5 та ін.].

До актів законодавства ЄС, імплементація яких вимагається в межах чинного законодавства України, відносяться: Регламент (ЄС) № 305/2011 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2011 р. [6], що встановлює гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів та скасовує Директиву Ради 89/106/ЄЕС⁴; Регламент Комісії (ЄС) № 1062/2013 від 30 жовтня 2013 р. щодо формату Європейської технічної оцінки будівельної продукції [6]; Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 157/2014 від 30 жовтня 2013 р. [6] щодо умов складання декларації про відповідність будівельних виробів для оприлюднення на веб-сайті [6].

Зокрема метою імплементації Регламенту (ЄС) No 305/2011 є встановлення базових вимог у сфері містобудування.

Основними завданнями такої імплементації доцільно виділити підвищення безпеки експлуатації будівель та споруд; підвищення якості будівельних виробів, а також конкурентоспроможності національних виробників на внутрішньому та зовнішньому ринку; поширення дії нормативної бази у будівництві на весь життєвий цикл будівель та споруд; введення додаткової вимоги до споруд щодо раціонального використання ресурсів; встановлення в актах законодавства України механізмів визначення суттєвих характеристик технічних показників будівельних виробів стосовно основних вимог до будівель та споруд, вимоги до регламентних технічних умов, які є національним стандартом або технічним свідоцтвом; визначення зобов'язань суб'єктів господарювання (виробників, імпортерів, уповноважених представників), що розміщують на ринку будівельні вироби; адаптація української організаційної структури системи технічного регулювання у будівництві до європейської; спрощення для виробника процедур технічної апробації для продукції, на яку отримане технічне свідоцтво іншим виробником; встановлення єдиної форми декларації технічних показників будівельної продукції [6].

Відповідно до Директиви Ради Європи 89/106/ЄЕС від 21 грудня 1988 р. визначено напрямки розвитку нормативної бази ЄС у сфері містобудування, де є необхідним зближення законів, підзаконних актів та адміністративних положень держав-членів стосовно будівельних виробів [7]. Директива Ради Європи 89/106/ЄЕС від 21 грудня 1988 р.

⁴ Regulation (EU) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2011 laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing Council Directive 89/106/EEC Text with EEA relevance. URL.: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011R0305>

були імплементовані в Україні шляхом розробки та прийняття Закону України України від 2 вересня 2020 року № 850-IX «Про надання будівельної продукції на ринку» [8], де було встановлено правила та умови нанесення знака відповідності технічним регламентам, принципи їх застосування тощо.

Положення Директиви 89/106/ЄЕС [9] впроваджено через ухвалення постанов Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 № 1764 «Про затвердження Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд» [10] та постанови Кабінету Міністрів України від 01.03.2006 №240 «Про затвердження Правил підтвердження придатності нових будівельних виробів для застосування».

Реалізація Регламенту (ЄС) № 305/2011 [6] в ЄС вимагає встановлення процедури розробки проєктів нормативно-правових актів ЄС, тому імплементация актів законодавства має здійснюватись відповідно до прийнятих відповідних актів ЄС. Регламент Комісії (ЄС) № 1062/2013 визначає як мету його дії здійснення уніфікації документації у сфері містобудування. Основними завданнями такої імплементации визначено: встановлення вимог до оформлення та змісту технічної оцінки, яка необхідна виробнику для складання декларації робочих характеристик будівельної продукції, у разі якщо ця продукція не охоплена або не в повній мірі охоплена гармонізованими стандартами.

Таким чином, адаптація технічних регламентів і впровадження європейських гармонізованих стандартів забезпечує встановлені в ЄС стандарти та вимоги у сфері містобудування. Зараз триває і впроваджується Концепція публічного управління в галузі будівництва [13].

Література:

1. Луць Л. Формування правового механізму взаємодії України з Радою Європи та Євросоюзом. Віче. 2006. № 7/8. С. 54–56.
2. Про Урядовий офіс з питань європейської та євроатлантичної інтеграції: постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 р. № 346. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/346-2014-p/print> (втратила чинність)
3. Про Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 2017 р. № 759. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250334224>
4. Про імплементацию Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони:

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/847-2014-p/print>

5. Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-p#n13>

6. Regulation (EU) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2011 laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing Council Directive 89/106/EEC Text with EEA relevance. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011R0305>

7. Регламент Комісії (ЄС) № 1062/2013 від 30 жовтня 2013 р. щодо формату Європейської технічної оцінки будівельної продукції. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_035-13#Text

8. Делегований Регламент Комісії (ЄС) № 157/2014 від 30 жовтня 2013 р.. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_038-14#Text

9. Мороз А.М. Адміністративно-правове забезпечення нормування у будівництві URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/22098/1/dyser_moroz_am.pdf

10. Про надання будівельної продукції на ринку: Закон України від 2 вересня 2020 року № 850-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/850-20#Text>

11. Council Directive 89/106/EEC of 21 December 1988 on the approximation of laws, regulations and administrative provisions of the Member States relating to construction products. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A31989L0106>

12. Про затвердження Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд: постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 № 1764. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1764-2006-p>

13. Концепція публічного управління в галузі будівництва. URL: https://www.rpk.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/Konczepczyia_veb-1.pdf